

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

بررسی مزاج ها در کاربری گیاهان دارویی

گروه شغلی

گیاهان دارویی و داروهای گیاهی

کد ملی آموزش شایستگی

۶	۱	۱	۱	۲	۱	۰	۵	۰	۹	۲	۰	۰	۱	۱
ISCO-08				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۹/۵/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب استاندارد: دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

کد ملی شناسایی آموزش شایستگی: ۶۱۱۱۲۱۰۵۰۹۲۰۰۱۱

اعضاء کارگروه برنامه‌ریزی درسی: گیاهان دارویی و داروهای گیاهی					
ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تخصصی	شغل و سمت	سابقه کار
۱	سید شهره موسوی	کارشناسی	صنایع غذایی	موسس آموزشگاه تجارت پویا	۲۰
۲	اعظم طربی	کارشناسی	پرورش گیاهان دارویی	مربی فنی و حرفه ای	۱۰
۳	ایرج خزائی	دکترا	پرورش گیاهان دارویی و طب سنتی	مربی فنی و حرفه ای	۱۵
۴	فخرالسادات موسوی	کارشناسی	مدیریت تجاری	مدیر آموزشگاه	۸
۵	فریده ممیز	کارشناسی	کشاورزی	مربی فنی و حرفه ای	۲۰
۶	ارژنگ بهادری	کارشناسی ارشد	برنامه ریزی درسی	دبیر کارگروه برنامه ریزی درسی گیاهان دارویی و داروهای گیاهی	۲۳
۷					
۸					
۹					

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.

آدرس: دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی
تهران، خیابان آزادی، نیش خیابان خوش جنوبی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
دورنگار ۶۶۵۸۳۶۵۸
تلفن ۶۶۵۸۳۶۲۸
آدرس الکترونیکی: rpe@irantvto.ir

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی‌ها و توانمندی‌های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه‌ای نیز گفته می‌شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی‌های موجود در استاندارد شغل.

نام یک شغل :

به مجموعه‌ای از وظایف و توانمندی‌های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می‌رود اطلاق می‌شود.

شرح شغل :

بیانیه‌ای شامل مهم‌ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت‌ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل.

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی.

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی‌ها و توانایی‌هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می‌رود.

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می‌گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می‌آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی‌گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع‌آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر، که شامل سه بخش عملی، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود.

صلاحیت حرفه‌ای مربیان :

حداقل توانمندی‌های آموزشی و حرفه‌ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می‌رود.

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد.

دانش :

حداقل مجموعه‌ای از معلومات نظری و توانمندی‌های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می‌تواند شامل علوم پایه (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی. معمولاً به مهارت‌های عملی ارجاع می‌شود.

نگرش :

مجموعه‌ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت‌های غیر فنی و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می‌شود.

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی:	
بررسی مزاج ها در کاربری گیاهان دارویی	
شرح استاندارد آموزش شایستگی :	
<p>بررسی مزاج ها در کاربری گیاهان دارویی یکی از شایستگی های حوزه گیاهان دارویی می باشد که شامل کارهای شناسایی گیاهان دارویی با توجه به مزاج و طبایع ۴ گانه ، ترکیب مواد موثره گیاهان و تاثیر آن بر مزاج ، شناسایی مزاجهای اصلی و نشانه های آن، شناسایی گیاهان دارویی با توجه به مزاج است و با مشاغلی همچون فروشندگان گیاهان دارویی ، پرورش دهندگان گیاهان دارویی و ... در ارتباط است .</p>	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
<p>حداقل میزان تحصیلات: پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی) حداقل توانایی جسمی و ذهنی : داشتن سلامت کامل جسمی و ذهنی مهارت های پیش نیاز : ندارد</p>	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۴۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۱۶ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۲۴ ساعت
- زمان کارورزی	: ۰ ساعت
- زمان پروژه	: ۰ ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی : ۲۵%	
- عملی : ۶۵%	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰%	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
<p>مهندسی کشاورزی با گرایش پرورش و کشت گیاهان دارویی با ۲ سال سابقه کارشناس گیاهان دارویی با گرایش پرورش و کشت گیاهان دارویی با ۲ سال سابقه</p>	

*** تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :**

این استاندارد شامل دانش، مهارت و نگرش لازم جهت انجام کار « بررسی مزاج ها در کاربری گیاهان دارویی » در محیطها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا بر اساس استانداردهای محیط کار و مراحل کاری زیر می باشد:

۱. بررسی گیاهان دارویی با مزاج و طبایع ۴ گانه
۲. ترکیب مواد موثره گیاهان و تاثیر آن بر مزاج
۳. بررسی مزاج های اصلی و نشانه های آن
۴. شناسایی گیاهان دارویی با توجه به مزاج

*** اصطلاح انگلیسی استاندارد (اصطلاحات مشابه جهانی) :**

Study of temperaments in the use of medicinal plants

*** مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :**

- بازاریابی گیاهان دارویی
- فروش گیاهان دارویی و عرقیات گیاهی
- وارد کننده گیاهان دارویی
- پرورش دهنده گیاهان دارویی
- کاربر اسانس های گیاهی
- کاربر گیاهان دارویی
- انباردار محصولات کشاورزی

*** جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :**

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شایستگی

- کارها

ساعت آموزش			عناوین	ردیف
جمع	عملی	نظری		
۱۰	۶	۴	شناسایی گیاهان دارویی با توجه به مزاج و طبایع ۴ گانه	۱
۷	۳	۴	ترکیب مواد موثره گیاهان و تاثیر آن بر مزاج	۲
۱۵	۱۰	۵	شناسایی مزاج های اصلی و نشانه های آن	۳
۸	۵	۳	شناسایی گیاهان دارویی با توجه به مزاج	۴
۴۰	۲۴	۱۶	جمع ساعات	

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۶	۴	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			شناسایی گیاهان دارویی با توجه به مزاج و طبایع ۴ گانه
صندلی کار آموز تخته وایت برد ماژیک وایت برد تخته پاک کن کامپیوتر جعبه کمک های اولیه کپسول آتشنشانی نمونه های گیاهان دارویی				دانش :
				-انواع گیاهان با مزاج سرد (گیاه کاسنی و کافور)
				-انواع گیاهان با مزاج گرم (گیاه زنجبیل و پونه)
				-انواع گیاهان با مزاج معتدل (گل بنفشه و گل خطمی)
				-
				مهارت :
				-شناسایی گیاهان دارویی در مزاج های سرد
				-شناسایی گیاهان دارویی در مزاج های گرم
				- شناسایی گیاهان دارویی در مزاج های معتدل
				-
				نگرش :
				- توجه به اهمیت ارتقای سلامت جامعه
				-دقت در تفسیر نتایج بررسی کاربری گیاهان دارویی
			ایمنی و بهداشت :	
			- رعایت بهداشت فردی و عمومی در محیط کار	
			-	
			توجهات زیست محیطی :	
			-دفع صحیح ضایعات	

	زمان آموزش			عنوان : ترکیب مواد موثره گیاهان و تاثیر آن بر مزاج
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۳	۴	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
صندلی کار آموز				دانش :
تخته وایت برد				- مولفه های کیفیت مواد موثره گیاهان دارویی
ماژیک وایت برد				- روش های بررسی فساد و تجزیه و جایگزینی گیاهان دارویی
تخته پاک کن				-
کامپیوتر				-
جعبه کمک های اولیه				مهارت :
کپسول آتشنشانی				- ترکیب گیاهان دارویی در حوزه گیاهان دارویی
نمونه های گیاهان دارویی				- طبقه بندی گیاهان دارویی بر اساس طبایع گیاهان
				- استفاده از تجهیزات مناسب جهت آنالیز گیاهان دارویی و تشخیص نوع ماده موثره آن
				-
				نگرش :
				- دقت در تشخیص خصوصیات ظاهری و کیفیت بعضی از گیاهان دارویی
				-- دقت در تفسیر نتایج بررسی گیاهان دارویی
				ایمنی و بهداشت :
				- رعایت بهداشت فردی و عمومی در محیط کار
				- استفاده از ماسک و دستکش و مراقبت از انتقال آلودگی
				توجهات زیست محیطی :
				- دفع صحیح ضایعات
				-

	زمان آموزش			عنوان : شناسایی مزاج های اصلی و نشانه های آن
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۰	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
صندلی کار آموز تخته وایت برد ماژیک وایت برد تخته پاک کن کامپیوتر جعبه کمک های اولیه کپسول آتشنشانی نمونه های گیاهان دارویی				دانش :
				- مزاج های گرم و خشک
				- مزاج های گرم و تر
				- مزاج های سردوتر
				- مزاج های سردوخشک
				مهارت :
				-بررسی مزاج های چهارگانه
				-تفکیک و طبقه بندی گیاهان دارویی بر اساس نوع مزاج
				-بکارگیری گیاهان مختص مزاج های چهارگانه
				نگرش :
				--درک صحیح از طب سنتی و مزایای استفاده از گیاهان دارویی و عرقیات گیاهی
				-
				ایمنی و بهداشت :
			- رعایت بهداشت فردی و عمومی در محیط کار	
			- استفاده از ماسک و دستکش و مراقبت از انتقال آلودگی	
			توجهات زیست محیطی :	
			- دفع صحیح ضایعات	
			-	

	زمان آموزش			عنوان : شناسایی گیاهان دارویی با توجه به مزاج
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۵	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
صندلی کار آموز تخته وایت برد ماژیک وایت برد تخته پاک کن کامپیوتر جعبه کمک های اولیه کپسول آتشنشانی نمونه های گیاهان دارویی				دانش :
				- انواع ترکیبات گیاهان در کاربرد گیاهان دارویی بر مزاج
				- روش های بررسی فساد و تجزیه و جایگزینی گیاهان دارویی
				- روش کنترل نمونه های گیاهی
				-
				مهارت :
				- تهیه گیاهان بر اساس نوع و میزان مواد موثره و تاثیر بر مزاج
				- آماده سازی گیاهان بر اساس نوع کاربری (اسانس، عرقیات، روغن و...)
				- ترکیب گیاهان منتخب بر اساس نوع مزاج
				نگرش :
				- دقت در تفسیر نتایج بررسی گیاهان دارویی و اثر آن بر مزاج -
				ایمنی و بهداشت :
			- رعایت بهداشت فردی و عمومی در محیط کار -	
			توجهات زیست محیطی :	
			- دفع صحیح ضایعات -	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	جعبه کمک های اولیه	استاندارد	۱	
۲	رایانه	سیستم کامل، متصل به اینترنت	۵	
۳	دستگاه ویدئو پروژکتور	استاندارد	۱	
۴	تخته وایت برد	بزرگ	۱	
۵	جعبه کمک های اولیه	استاندارد	۱	
۶	نرم افزارهای مختلف	استاندارد	۱	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	ماسک	استاندارد	۱۵ عدد	
۲	نمونه گیاهان دارویی	خشک و استاندارد	از هر دسته بندی ۱ نمونه	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	ماژیک وایت برد	رنگی	۵ عدد	
۲				

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.